

การพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษาในชุมชนตำบลลุ่มระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

Product Efficiency Development of Occupational Groups Case Study in Lumrawee Sub-District Community Chom Phra District Surin Province

อภิชาติ แสงอัมพร¹ ตรีชฎา สุขเกษม¹ วรัญญา พรหมโชติ² ณัฏฐา บุรณะ² ปิยฉัตร เมืองมาก² พวงเพชร กระแสโท²

E-mail: mmint-m@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษาในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มอาชีพชุมชน จำนวน 197 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประกอบด้วย การศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) และการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็น 3 ด้านตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า กลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี จำนวน 197 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ คือ กลุ่มอาชีพทอผ้าไหมจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 38.58 รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพปลูกข้าวอินทรีย์จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.96 กลุ่มอาชีพสานเปเลจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.24 และกลุ่มอาชีพเลี้ยงหม่อนไหมจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.21

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพที่แสดงถึงคุณค่าและอัตลักษณ์ในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์พบว่า ปัจจัยด้านการประเมินผลผลิตของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.72$, S.D.=0.99) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือปัจจัยด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่ม ($\bar{X} = 3.51$, S.D.=1.01) ตามลำดับ

3. แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพชุมชนเพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางส่งเสริมผลิตภัณฑ์เพื่อให้ประชากรและกลุ่มอาชีพชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต 1) ต้องมีการพัฒนาและออกแบบที่ทันสมัยเหมาะสมแก่การใช้งาน 2) ต้องมีการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองกับความต้องการตามยุคสมัย 3) ต้องมีการจัดหาวัตถุดิบในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกระบวนการผลิต อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ 4) การยกระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพชุมชนสู่วิสาหกิจชุมชน 5) การรับการสนับสนุนจากภาครัฐทั้งความรู้และงบประมาณ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ ผลิตภัณฑ์ กลุ่มอาชีพ ชุมชน

Abstract

This research study on product efficient development of occupational groups in case study of the community Lumrawee sub-district Chom Phra district Surin province. This research used the mixed method research include quantitative research by using questionnaire on 197 samples of community occupations and also the qualitative research for consisting of interview and document analysis. For interview, there interviewed community leaders who live in Lumrawee subdistrict Chom Phra District Surin province. The results of this research can be summarized into 3 aspects according to the research objectives as follows:

1. To study of basic information about the products of the occupational groups in the community Lumrawee sub-district Chom Phra district Surin province amount 197 samples, it was found that most of the occupational groups in the community Lumrawee sub-district was silk weaving groups of 76 people as a percentage 38.58. The secondary was a group of 61 organic rice farmers and accounted for percentage 30.96. The next group followed on 32 people of crib weave group and accounted for 16.24 %. The last group was silk mulberry groups that were 28 people accounted for 14.21%.

2. To study the factors affecting the product development of occupational groups that show values and identity in the community in Lumrawee sub-district Jomphra district Surin province. There founded that the factors in

¹ อาจารย์ประจำ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

² นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

product evaluation of groups ($\bar{X} = 3.72$, $SD=0.99$) at a high level and followed by factor in the production planning of groups ($\bar{X} = 3.51$, $SD=1.01$) sequent.

3. The Guidelines for product development of community occupation groups to be used as a guideline to promote products for the community occupation groups to use in the future: 1) Must be developed and designed to be modern and suitable for using. 2) The Products must be developed to meet the needs of the present times. 3) The local raw materials must be procured in accordance with the production process, which will affect the efficiency of the product. 4) For upgrading products of community occupation groups to community enterprises. 5) To receive government supports that were knowledge and budget.

Keywords: efficiency, product, professional groups, community

ความเป็นมาของปัญหา

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชนเป็นแนวทางหนึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในปัจจุบันและยังต้องอาศัยการผนึกองค์ความรู้จากทุกภาคส่วน ในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เนื่องจากกลุ่มอาชีพชุมชนส่วนใหญ่มีการรวมกลุ่มกันสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นช่องทางการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม เพราะคุณภาพชีวิตของคนจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับอาชีพที่ยึดถือปฏิบัติของคนในชุมชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีต้องมีกิจกรรมหรือมีอาชีพที่กระทำในแต่ละวัน ชุมชนจึงจะเกิดความเข้มแข็งและมั่นคงตลอดทั้ง ไม่เกิดปัญหาสังคมในด้านอื่นๆ และเพื่อช่วยแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนและเป็นแนวทางที่สร้างเศรษฐกิจสังคมและชุมชนให้มีความยั่งยืนเพราะเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักใช้ทรัพยากรท้องถิ่นได้อย่างคุ้มค่าและสามารถทำให้พึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว (จง บุญประชา, 2550)

ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ได้รับความสนใจอย่างมาก จึงทำให้มีกลุ่มอาชีพในชุมชนหลายรายเข้ามาแข่งขันกันมากขึ้น โดยจะมุ่งเน้นไปในทิศทางของการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพและสามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้ประกอบการในทิศทางที่ดีขึ้น อาจจะมีกลุ่มอาชีพในชุมชน บางรายที่ยังมองไม่เห็นถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของตัวผลิตภัณฑ์ อีกทั้งยังไม่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ซื้อได้เท่าที่ควร การที่มีผลิตภัณฑ์ที่ดีและมีคุณภาพสามารถช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์รวมไปจนถึงท้องถิ่น ในเรื่องของผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน ซึ่งกลุ่มอาชีพชุมชนยังคงพบปัญหาอยู่มาดั่งเช่น กลุ่มอาชีพเป็นเพียงการรวมตัวของคนภายในชุมชนที่ยังไม่ได้มีการรับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ ทั้งยังขาดประสบการณ์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนา ด้านการส่งเสริมการตลาด ผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่รู้จักต่อกลุ่มการตลาดมากเท่าที่ควร และมีผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์หลายรายที่ยกเลิกกิจการไป เนื่องจากปัญหาภายในจากการบริหารจัดการของกลุ่มและปัญหาการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ทวีศักดิ์ สาสงเคราะห์, 2551)

ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีชุมชนทั้งหมด 10 หมู่บ้านด้วยกัน ซึ่งในชุมชนโดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมปลูกข้าวเป็นหลัก หลังจากว่างเว้นจากการทำนา หรือช่วงเวลาที่ว่างของกลุ่มเกษตรกรก็จะมีการทำอาชีพเสริมเพื่อสร้างรายได้ภายในชุมชน โดยมีการเสริมสร้างรายได้ในรูปแบบต่างๆ ภายในชุมชนนอกเหนือจากการทำเกษตรทั่วไป เช่นการทอผ้าไหม การจักสาน การผลิตข้าวอินทรีย์และอื่นๆ โดยรวบรวมเป็นกลุ่มสมาชิกตามผลิตภัณฑ์ที่ตนเองสนใจและถนัด ทั้งนี้กลุ่มสมาชิกตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ยังขาดความรู้การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ การวางแผนการบริหารภายในกลุ่มขาดเงินทุนหมุนเวียน ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และกลุ่มมีเป้าหมายการยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ในชุมชน โดยเล็งเห็นว่าให้สมาชิกในชุมชนช่วยกันสร้างให้เกิดมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ในชุมชนของตนเอง ให้เป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน เป็นการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาความยากจน ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและส่งเสริมการพัฒนาชุมชนในระดับรากหญ้าอย่างยั่งยืน เพื่อก้าวสู่วิสาหกิจชุมชนในอนาคต และยกระดับสินค้าชุมชนสู่ผลิตภัณฑ์ระดับ OTOP ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ที่แสดงถึงคุณค่าและอัตลักษณ์ของชุมชน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีแบบผสม (Mixed Method) โดยทำการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ควบคู่กันแบบอิสระจากกันในแต่ละระเบียบวิธีวิจัย จากนั้นจึงนำผลการศึกษาที่ได้แต่ละแบบมาผสม (Mixed Method) ในขั้นตอนสุดท้าย (Creswell, 2012) ดังรายละเอียดการวิจัยแต่ละวิธีดังนี้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มอาชีพทำผลิตภัณฑ์ในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีอายุตั้งแต่ 30 - 45 ปีขึ้นไป โดยรายละเอียดประกอบด้วย

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรกลุ่มอาชีพ ในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ อายุตั้งแต่ 30 - 45 ปีขึ้นไป ที่ประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์ทั้ง 4 กลุ่มประเภทคือ 1) กลุ่มทอผ้าไหม 2) กลุ่มเลี้ยงหม่อนไหม 3) กลุ่มสานเปล และ 4) กลุ่มปลูกข้าวอินทรีย์ รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้นจำนวน 388 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มระวี, 2563)

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ อายุตั้งแต่ 30 - 45 ปีขึ้นไป จำนวน 197 คน โดยขั้นตอนการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05% ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 197 คน โดยเลือกให้ตอบแบบสอบถามโดยวิธีสุ่มตัวอย่างไม่เจาะจงจากผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ทั้ง 4 กลุ่มอาชีพ

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

2.2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้าน เกี่ยวกับโครงการ การพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ในชุมชน จำนวน 10 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มอาชีพ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

2.2.2 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ดำเนินการศึกษาวិเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ 4 ด้านได้แก่ ด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่ม ด้านการดำเนินการผลิตของกลุ่ม ด้านการประเมินผลผลิตของกลุ่ม และด้านแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) คือ แบบสอบถาม การพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษาในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด (Open End) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 แบบสัมภาษณ์โดยมีข้อสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษาในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ออกพื้นที่เก็บข้อมูลกับกลุ่มอาชีพ ในพื้นที่ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้แบบสอบถามตามที่คุณวุฒิ 3 ท่านได้ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย (IOC : Index of item objective congruence) ไว้แล้ว ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 197 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 197 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) สัมภาษณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้าน เกี่ยวกับโครงการ การพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง และการวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของข้อมูลต่อไป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการถอดเทปที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลอย่างละเอียดชนิดคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค และจัดพิมพ์จำแนกเป็นรายบุคคลสังเคราะห์จากคำตอบโดยการพิจารณาจากเนื้อหาของคำตอบแต่ละบุคคล คำตอบใดมีคำตอบเหมือนกันมากที่สุด ถือว่ามีคำตอบที่สำคัญที่สุด

ผลการวิจัยเอกสาร

1. ผลลัพธ์

ความหมายผลิตภัณฑ์สำหรับความหมายของผลิตภัณฑ์ ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้อย่างหลากหลายดังต่อไปนี้
พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้จำกัดความหมายของคำว่า ผลิตภัณฑ์ ไว้ดังนี้
ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่ทำขึ้น จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึงสิ่งที่เสนอขาย
โดยธุรกิจ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้รับความพึงพอใจ ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ซึ่ง
ประกอบด้วย สินค้า บริการความคิด สถานที่ องค์การ หรือบุคคล

ฟิลิปป์ คอตเลอร์ (Kotler, 2000) ปรมาจารย์ทางการตลาดให้ความหมายของผลิตภัณฑ์ว่า “ผลิตภัณฑ์” หมายถึงอะไรก็ได้ที่สามารถนำเสนอขายสู่ตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค เมื่อศึกษาแนวคิดทางการตลาด พบว่า การตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค หมายถึงรวมทั้งความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ทั้งทางด้านกายภาพ (ตัวผลิตภัณฑ์) จิตวิทยา (ความเชื่อมั่น, ภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ฯลฯ) และสังคมวิทยา (การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ฯลฯ) ที่ผู้บริโภคได้รับหลังการบริโภคผลิตภัณฑ์

ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2556) กล่าวว่าผลิตภัณฑ์ที่ดีคือถูกใจความสำเร็จของตลาด ผลิตภัณฑ์เป็นตัวแทนของความคาดหวังของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์ตอบสนองความพึงพอใจของสังคม ผลิตภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จประกันถึงความส่งเสริมตัวเอง ถ้าสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค นั่นก็คือผลิตภัณฑ์ที่มีความเหมาะสมกับตลาด ผลิตภัณฑ์ที่ดีควรก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญต่อการตลาด มันให้ความอิสระแก่ตลาดในการตัดสินใจสำหรับนักการตลาด ความหมายของผลิตภัณฑ์ถูกตัดสินโดยความต้องการของผู้บริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) ได้ให้ความหมายว่า ผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งที่ผู้ขายเสนอขายต่อตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจอยากได้เป็นเจ้าของ และซื้อมาเพื่ออุปโภคบริโภคอันเป็นการตอบสนองความต้องการ คำว่า ผลิตภัณฑ์ ไม่ได้มีความหมายจำกัดเพียงวัตถุที่มีรูปร่างจับต้องได้เท่านั้นแต่ยังหมายถึงผลิตภัณฑ์บริการ สถานที่องค์การหรือบุคคลและความคิด ผลิตภัณฑ์ต้องมีอรรถประโยชน์ (Utility) มีมูลค่า (Value) ในสายตาของลูกค้า จึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้ การกำหนดลูกค้ากลุ่มเป้าหมายผลิตภัณฑ์ที่ต้องพยายามคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้

1. ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation)
2. พิจารณาจากองค์ประกอบ (คุณสมบัติ) ของผลิตภัณฑ์ (Product Component) เช่นประโยชน์พื้นฐาน รูปร่าง ลักษณะคุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ ตราผลิตภัณฑ์ ฯลฯ
3. การกำหนดตำแหน่ง (Product Positioning) เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ของบริษัทเพื่อแสดงตำแหน่งที่แตกต่างและมีคุณค่าในจิตใจของลูกค้าเป้าหมาย
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะใหม่และปรับปรุงให้ดีขึ้น ซึ่งต้องคำนึงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น

5. กลยุทธ์เกี่ยวกับส่วนประสมผลิตภัณฑ์ (Product Mix) และสายผลิตภัณฑ์ (Product Line)
แนวคิด “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambol One Product: OTOP)” หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยให้แต่ละชุมชนมีผลิตภัณฑ์เด่นอย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์โดยเป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณีและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน หรือตำบลนั้น

แนวคิดนี้เป็นการเน้นกระบวนการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ และบริการคุณภาพที่มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มเป็นที่ เป็นที่ต้องการของตลาด สอดคล้องกับวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยยึดหลักการพึ่งตนเองของชุมชน และพัฒนาคุณภาพการผลิตของชุมชน ให้ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาดสากล อันจะส่งผลให้รากฐานของเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งต่อไป (ธวัชชัย กฤตยาภิชาติกุล, 2547 : 71) กระบวนการนี้พยายามที่จะเพิ่มคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะของท้องถิ่นเป็นหลักให้เข้าสู่มาตรฐานสากล เพื่อจะขยายขอบเขตตลาด ไปสู่ตลาดโลก โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นแนวทางอันหนึ่งที่ จะสร้างความเจริญให้แก่ชุมชน และสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้นได้โดยการผลิตหรือการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น และจุดขาย และสอดคล้องกับวัฒนธรรมใน แต่ละท้องถิ่นเพื่อให้รู้จักแพร่หลายไปทั่วประเทศและทั่วโลก โดยโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์นี้มีหลักการพื้นฐาน 3 ประการ

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล(Local yet Global) ผลิตรายการและบริการที่ใช้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
2. การพึ่งพาตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์(Self - Reliance - Creativity) สร้างกิจกรรมที่อาศัยศักยภาพของท้องถิ่นคิดค้นพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้สิ่งที่ดีที่สุด เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ของชุมชนไม่ซ้ำแบบและเป็นที่ยอมรับทั่วไป

3. การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) สร้างบุคลากรที่มี ความคิดกว้างไกลมีความรู้ ทักษะความสามารถในการผลิตและบริการมีจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค์ หลักการดังกล่าวเน้น การพึ่งตนเองของชุมชน โดยภาครัฐ เป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุนด้าน ความรู้ เทคโนโลยีที่จะพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ตลอดจนด้านการประชาสัมพันธ์และ ช่อง ทางการจำหน่ายสินค้าสู่ตลาดต่างๆเพื่อไปสู่เป้าหมายหลัก 3 ประการ ได้แก่ มีมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์คุณภาพระดับสากล มีเอกลักษณ์ เป็นที่ลือชื่อเพียงหนึ่งเดียว และการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์และปรับปรุงเทคโนโลยี

2. การพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มอาชีพ

ประเวศ วะสี (2541) กล่าวว่า “กลุ่ม หรือ องค์กรชุมชน” ถือเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน เพราะองค์กรดังกล่าวคือรูปแบบของการรวมตัวกันทางสังคมที่จะต้องถ่วงดุลกับอำนาจรัฐ และอำนาจเงิน เป็นการรวมตัวกันของ ชาวบ้านตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ซึ่งมีชื่อเรียกกันหลายอย่าง เช่น องค์กรชุมชน องค์กรประชาชนองค์กรชาวบ้าน หรือกลุ่มสนใจ เป็นต้น

ความหมายกลุ่มอาชีพ กลุ่มอาชีพ ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายไว้ว่า คือ การเลี้ยง ชีวิตทำมาหากินทำอาชีพที่เป็นสัมมาชีพ สัมมาชีพ หมายถึง อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเองไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และมีรายได้มากกว่ารายจ่าย เป็นความพยายามที่จะปรับจากการทำมาหากินเป็นทำมาค้าขาย โดยไม่ได้เอากำไรสูงสุดเป็นตัวตั้ง หรือ เป็นเป้าหมายสุดท้ายและต้องคำนึงถึงความเป็นทางสังคม กล่าวคือ ความสุขของตนเองและคนทำงาน รวมถึงประโยชน์ของผู้บริโภค และผู้รับบริการเป็นหลัก

สรุป กลุ่มอาชีพ หมายถึง การรวมตัวของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพเดียวกัน ดำเนินกิจกรรมด้านอาชีพ กิจกรรมผลิต และ จำหน่ายอย่างต่อเนื่อง โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม มีระเบียบข้อบังคับ

ดังนั้นกลุ่มอาชีพ ตามแนวทางการสร้างสัมมาชีพชุมชน หมายถึงกลุ่มอาชีพที่จัดตั้งขึ้นใหม่จากการรวมตัวของผู้แทน คราวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมาย ตั้งแต่ 5 ครัวเรือนขึ้นไป ซึ่งผ่านการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน เรียกว่า ครัวเรือน สัมมาชีพชุมชนที่มีการประกอบอาชีพเดียวกันหรือประเภทอาชีพเดียวกัน

3. การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพ

เกษม จันทรแก้ว (2540) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะการดำเนินการนำวัตถุประสงค์สู่ระบบด้วยระบบ กระบวนการผลิตจนได้ผลผลิตตามที่กำหนดไว้ การบริหารจึงเป็นการดำเนินการให้ทุกโครงการทำหน้าที่สัมพันธ์กัน เป็นเรื่องยากที่จะ ทำให้เกิด การผสมผสานกันถ้าไม่วางแผนการดำเนินการที่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่วางแผนบริหารอย่างไร อย่างไรก็ดี ผู้บริหารมีหน้าที่ อำนาจการ (Directing) ตามอำนาจหน้าที่จากหน่วยงาน (Organizing) ที่เป็นผู้รับผิดชอบควบคุม (Controlling) ในการนำแผนงาน (Planning) ที่ได้กำหนดไว้แล้วไป ดำเนินการร่วมกันทรัพยากร (Assembling Resource) ทำให้การผลิตหรือการใช้ปัจจัยการบริหาร (ได้แก่ คน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สวัสดิการ ฯลฯ) ก่อให้เกิดผลผลิตขั้นสุดท้าย

จำนวนกลุ่มจัดตั้ง ตำบลลุ่มระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ (องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มระวี)

- กลุ่มออมทรัพย์แม่บ้าน/สตรี	- เครือข่ายสตรีทอผ้าไหมพรมตำบลลุ่มระวี
- กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านบัว	- กลุ่มสานเปลบ้านคำแสง
- กลุ่มเกษตรกรก้าวน้ำบ้านกอก	- กลุ่มอาชีพบ้านหนองเหล็ก
- กลุ่มหัตถกรรมบ้านตากวนน้อย	- กลุ่มสตรีแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- กลุ่มสตรีบ้านโนนสำราญ	- กลุ่มสตรีเรณูสมุนไพร
- กลุ่มสตรีตัดเย็บบ้านหนองเหล็ก	- กลุ่มแม่บ้านหนองพลวง
- กลุ่มสตรีบ้านร่มทอง	- กลุ่มพัฒนาเสริมการเกษตรบ้านโนนสำราญ
- กลุ่มเกษตรกรบ้านร่มทอง	- กลุ่มพัฒนาเสริมการเกษตรบ้านหนองพลวง

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาจึงได้ กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเรื่อง โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษาในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยบูรณาการจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานด้าน ปัจจัยการพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน โดยจะมียุทธศาสตร์ประกอบด้านปัจจัย ดังนี้ ด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่ม ด้านการดำเนินการผลิตของกลุ่ม ด้านการประเมินผลผลิตของกลุ่ม ด้านแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่ม

ข้อมูลพื้นฐาน

- เพศ - อายุ - สถานภาพทางครอบครัว - ระดับการศึกษา
- อาชีพ - ประสบการณ์การทำงาน - รายได้
- ประเภทของกลุ่มอาชีพ

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพชุมชน

ปัจจัยด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่ม

- การออกแบบผลิตภัณฑ์
- กระบวนการจัดการการผลิตของกลุ่ม
- สร้างรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์ชุมชน
- พัฒนากลุ่มฝีมือของผู้ผลิต

ปัจจัยด้านการดำเนินการผลิตของกลุ่ม

- การจัดหาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย
- ผลิตภัณฑ์มีการพัฒนาให้เป็นไปตามยุคสมัยเพื่อตอบสนองความต้องการ

ของตลาด

- มีการสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัว
- พัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

ปัจจัยด้านการประเมินผลผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

- ผลิตภัณฑ์สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและมีประสิทธิภาพ
- ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์

ปัจจัยด้านแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่ม

- เงินกองทุนหมู่บ้าน
- เงินสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานภาครัฐ
- เงินปันผลจากกลุ่มผลิต

การพัฒนาประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์
ของกลุ่มอาชีพในชุมชน
ตำบลลุ่มระวี
อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า กลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี ส่วนใหญ่ คือ กลุ่มอาชีพทอผ้าไหมจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 38.58 รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพปลูกข้าวอินทรีย์จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.96 กลุ่มอาชีพสานเปเลจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.24 และกลุ่มอาชีพเลี้ยงหม่อนไหมจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.21

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ที่แสดงถึงคุณค่าและอัตลักษณ์ของชุมชน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยที่อยู่ในระดับมากที่สุดที่กลุ่มอาชีพในชุมชนให้ความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งเรียงกันไปจนถึงลำดับสี่ คือ ปัจจัยด้านการประเมินผลผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D.=0.99) รองลงมาปัจจัยด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D.=1.01) ปัจจัยด้านแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D.=1.10) ปัจจัยด้านการดำเนินการผลิตของกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D.=1.01) ตามลำดับ

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพชุมชนในชุมชนสำหรับเป็นแนวทางการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ประชากร และกลุ่มอาชีพชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต จากการวิจัยพบว่าหากพิจารณาแต่ละปัจจัยกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลลุ่มระวีให้ความสำคัญแต่ละปัจจัยดังนี้ 1) ปัจจัยด้านการประเมินผลผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ราคาเหมาะสมกับคุณภาพการผลิต ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.97) รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ หน่วยงานท้องถิ่นมีการจัดแสดงผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้แก่กลุ่มอาชีพ ($\bar{X} = 3.89$, S.D.=0.99). 2) ปัจจัยด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การวางแผนการผลิตที่มีต้นทุนต่ำแต่มีประสิทธิภาพสูงต่อการใช้งาน ($\bar{X} = 3.76$, S.D.=1.01) รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ทรัพยากรการผลิตเพียงพอต่อการผลิตสินค้า ($\bar{X} = 3.72$, S.D.=1.06). 3) ปัจจัยด้านแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ เงินทุนของตนเองในการจัดตั้ง

กลุ่ม ($\bar{X} = 3.59$, $S.D.=1.03$) รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ เงินทุนจากการกู้เงินจากสถาบันการเงิน ($\bar{X} = 3.42$, $S.D.=1.27$). 4) ปัจจัยด้านการดำเนินการผลิตของกลุ่ม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ผลผลิตที่มีความสวยงามและแปลกใหม่ ($\bar{X}=3.65$, $S.D.=1.00$) รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ แนวโน้มการขายช่องทางการจัดจำหน่าย ($\bar{X}=3.62$, $S.D.=1.04$).

อภิปรายผล

การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของกลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีปัจจัยที่จะศึกษาอยู่ 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยการวางแผนการผลิตของกลุ่ม 2) ปัจจัยการดำเนินการผลิตของกลุ่ม 3) ปัจจัยการประเมินผลผลิตของกลุ่ม และ 4) ปัจจัยแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่ม ทั้ง 4 ปัจจัยเป็นแนวทางหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตของกลุ่มอาชีพเนื่องจากกลุ่มอาชีพชุมชนซึ่งส่วนใหญ่มีการรวมกลุ่มกันสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นแนวทาง หรือช่องทางการสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน และในกลุ่มมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และมีความต้องการให้มีการรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม โดยจัดหาตลาดสนับสนุนผลผลิตของกลุ่ม และการลงทุนเริ่มต้นโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องหรือร่วมกันออกทุนเองภายในกลุ่ม โดยมีเจตนาเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ผกรัตน์ พินิจวัฒน์ (2561) กล่าวว่า กลุ่มอาชีพของชุมชนมีความต้องการในการส่งเสริมอาชีพเสริม และการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และต้องการให้ตลาดรองรับสินค้าของกลุ่มเช่นเดียวกัน ซึ่งต้องมีปัจจัยที่เป็นตัวนำในการพัฒนาประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพชุมชนให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ของกลุ่ม ดังนั้นตามที่กล่าวมา 1) ปัจจัยด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่มจึงมีความสำคัญ รวมถึง 2) ปัจจัยการดำเนินการผลิตของกลุ่ม ที่คำนึงการผลิตที่มีต้นทุนต่ำแต่มีประสิทธิภาพสูงต่อการใช้งาน และมีทรัพยากรการผลิตเพียงพอต่อการผลิตสินค้า มีความรู้ความสามารถในการออกแบบผลิตภัณฑ์สำหรับเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน อีกทั้งมีกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพ และมีอุปกรณ์และสถานที่การผลิตมีความทันสมัยและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา อีกทั้งเทคโนโลยีสมัยใหม่ร่วมสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวัฒน์ ปภัสรากาญจน์ (2562) ที่ว่า กิจกรรมที่ชุมชนต้องการเพื่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถต่อการเพิ่มมูลค่าของกลุ่ม ได้แก่ การบริหารจัดการทรัพยากรชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ความสามารถในการบริหารกิจกรรมการผลิตและการบริการ การพัฒนากลไกและเครื่องมือ รวมทั้งเทคนิควิธีในการพัฒนาผลผลิตและการบริการให้เกิดมาตรฐานคุณภาพระดับท้องถิ่น นอกจากนี้กลุ่มอาชีพชุมชนตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ยังต้องการพัฒนาให้มีผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงามและแปลกใหม่ส่งวนเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อสร้างแนวโน้มที่จะขยายช่องทางการจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น และมีการพัฒนาและออกแบบที่ทันสมัยเหมาะสมแก่การใช้งาน การแปรรูปของผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย มีการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองกับความต้องการตามยุคสมัย และการจัดหาวัตถุดิบในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกระบวนการผลิตโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด 3) ปัจจัยการประเมินผลผลิตของกลุ่ม เพื่อเป็นการสนับสนุนการเข้าถึงเพื่อที่จะสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับผลิตภัณฑ์อื่นๆได้ โดยมีหน่วยงานท้องถิ่นให้การสนับสนุนมีการจัดแสดงผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้แก่กลุ่มอาชีพ และการผลิตมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งยังมีการหาช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และภาพรวมในเรื่อง 4) ปัจจัยด้านแหล่งเงินทุนสนับสนุน กลุ่มอาชีพชุมชนตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ในการพัฒนา กลุ่ม ยังคงต้องพึ่งเงินทุนของตนเองในการจัดตั้งกลุ่ม และเงินทุนจากการกู้เงินจากสถาบันการเงินและยังต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำเงินทุนมาใช้ในการพัฒนาฝีมือการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร โถน้อย (2551) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานของธุรกิจผลิตภัณฑ์ชุมชนและผลที่เกิดจากการได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนได้มีข้อเสนอแนะ ให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนกลุ่มเพื่อยกระดับเข้าสู่วิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้กลุ่มอาชีพในชุมชน ตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ สามารถรับการช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่องและการเข้าถึงแหล่งทุน ทั้งทางด้านเงินทุนหมุนเวียน เงินกู้ระยะยาวดอกเบี้ยต่ำ และการจัดให้มีการจัดงานแสดงสินค้าให้มากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ควรมีพัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริหารจัดการกลุ่มภายในกลุ่มอาชีพ การมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่มให้สามารถร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนภายในกลุ่มส่วนในด้านภาครัฐ เช่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ต้องให้การช่วยเหลือ ร่วมตัดสินใจและสนับสนุนในด้านต่างๆกับกลุ่มอาชีพ ทั้งด้านงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการตลาด ถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการทุกภาคส่วนรวมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาสินค้าและสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพชุมชนตำบลลุ่มระวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ให้สามารถสร้างความได้เปรียบแข่งขันในตลาดและกลุ่มอาชีพอื่นๆ โดยมุ่งเน้นให้ผลิตภัณฑ์

มีความสวยงามและแปลกใหม่ การขยายช่องทางการจัดจำหน่าย มีการพัฒนาและออกแบบที่ทันสมัยเหมาะสมแก่การใช้งาน และมีการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองกับความต้องการตามยุคสมัยตามลำดับ และในด้านการบริหารจัดการกลุ่มให้เข้มแข็งเพื่อให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อความมั่นคงด้านอาชีพและความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ จนสามารถยกระดับความพร้อมไปสู่วิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืนได้ในอนาคต โดยมีผลมาจากการจัดการกลุ่มที่ดี มีการจัดระเบียบกลุ่ม มีการวางแผนการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชน คนในชุมชนมีทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามสิ่งที่ชุมชนตำบลลุ่มมะวี อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อพัฒนาไปสู่วิสาหกิจชุมชนในอนาคต คือการปรับกระบวนการขั้นตอนในการปฏิบัติที่เน้นให้สมาชิกมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ การบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อการผลิตสินค้าแก่ชุมชนที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ต้องการของตลาด การมีกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การพึ่งพาตัวเองของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. ควรให้คำแนะนำในการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ของจังหวัดสุรินทร์ กับกลุ่มอาชีพในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติ พัฒนาลิขสิทธิ์ของชุมชน
2. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนารูปให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ในชุมชน
3. ส่งเสริมการเป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้
2. การเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าทางการตลาด
3. การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตสินค้าของชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- เกษม จันทรแก้ว. (2540). **โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จง บุญประชา. (2555). **สีและลวดลายเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทของที่ระลึก**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2556). **ทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดของปราชญ์ตะวันตก**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- ทวีศักดิ์ สาสงเคราะห์. (2551). **การออกแบบและพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ สำหรับผลิตภัณฑ์ จากผ้าไหมสุรินทร์**. กรุงเทพฯ: คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- รัชชัย กฤติยาภิชาติกุล. (2547). **ร้อยเรื่องเมืองพานิชย์**. กรุงเทพฯ: สันติภาพพรินท์
- ประภาพร โถน้อย. (2551) **การศึกษาสภาพการดำเนินงานของธุรกิจผลิตภัณฑ์ชุมชน และผลที่เกิดจากการได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน [มผช.]**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. DOI.
- ประเวศวะสี. (2541). **บนเส้นทางใหม่ การส่งเสริมสุขภาพ อกวิวัฒน์ชีวิตและสังคม**. หมอชาวบ้าน. กรุงเทพฯ.
- ผการัตน์ พินิจวัฒน์. (2561). **การส่งเสริมอาชีพให้ชุมชน : กรณีศึกษา บ้านโพธิ์ไทร ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย**. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2561)
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). **การบริหารการตลาดยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: บริษัท วีระฟิล์มและเซเท็กซ์ จำกัด.
- ศุภวัฒน์ ปภัสสรากาญจน์. (2562) **การประเมินความต้องการจำเป็นของชุมชนเพื่อการพัฒนาความสามารถต่อการเพิ่มมูลค่าวิสาหกิจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดนครนายก**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- Creswell, John W. (2012). **Qualitative Inquiry and Research Design**. London: SAGE Publications Ltd.
- Kolter, Phillip. (1997). **Marketing Management**. New Jersey: Prentice Hall International, Inc.